

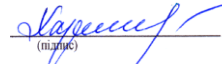
**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

Вчена рада університету
протокол №4
від «30» червня 2020 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи
гарант освітньої програми
«**Біологія та валеологія в закладах освіти**»
зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія
та здоров'я людини) доктор біологічних
наук, професор,

(підпис)

Л.П. Харченко

від «26» червня 2020 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Біологія та валеологія в закладах освіти

(назва освітньої програми)

перший (бакалаврський)

(назва рівня вищої освіти)

бакалавр

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(код та найменування спеціальності)

Ректор

Харківського національного
педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

в.о. ректора Ю. Бойчук

«07» липня 2020 р.

Харків – 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми

Проректор з навчально-наукової роботи

Наталія Михайлівна
Якушко

Директор Центру ліцензування, акредитації
і контролю якості освіти

Ірина Володимирівна
Єсьман

Гарант освітньої програми

Людмила Павлівна
Харченко

Декан природничого факультету

Тетяна Юрївна
Маркіна

Голова Спільки студентів
та молоді природничого факультету

Анастасія Гладких

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

кафедрою спеціальної, інклюзивної і здоров'язбережувальної освіти та кафедрою зоології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією природничого факультету протокол №13 від «26» червня 2020 р.

Вченою радою факультету протокол №13 від «26» червня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради університету протокол №4 від «30» червня_2020 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

Гарант Харченко Л.П., доктор біологічних наук, професор, завідувачка кафедри зоології

Члени:

1. Галій Алла Іванівна кандидат біологічних наук, доцент кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології; ХНПУ імені Г. С. Сковороди
2. Никитюк Людмила Вікторівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ботаніки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
3. Журавльова Інта Михайлівна кандидат с/г наук, доцент кафедри ботаніки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
4. Черевань Ірина Іванівна кандидат педагогічних наук, директор педагогічного ліцею №4, м. Харків
5. Гладких Анастасія член Співки студентів та молоді природничого факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ

зовнішніх стейкхолдерів:

1. Марина Вікторівна Гриньова, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, декан природничого факультету ПНПУ імені В. Г. Короленка.
2. Альона Володимирівна Ведяєва, директор гімназії № 107, місто Харків.
3. Сергій Володимирович Пилипенко, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та основ здоров'я ПНПУ імені В. Г. Короленка.

**1.1. Профіль освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти»
зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, природничий факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр середньої освіти (біології та здоров'я людини).
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма « Біологія та валеологія в закладах освіти », першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність атестату про повну загальну середню освіту або диплому молодшого спеціаліста за даною чи спорідненою спеціальністю в межах галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за умов визначення рівня відповідності
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2020-2024 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
Підготовка компетентного та конкурентоспроможного вчителя закладу загальної середньої освіти (базовий рівень) за предметною спеціальністю «Біологія та здоров'я людини». Формування освіченого українця – громадянина, патріота, професіонала шляхом удосконалення змісту наукового супроводу якості педагогічної освіти і фундаментального оволодіння мистецтвом навчати і виховувати інших. Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), педагогіки та методики освіти, здатності до самостійної педагогічної діяльності в умовах закладів загальної середньої освіти (базовий рівень), позашкільних закладів різних типів із широким доступом до продовження навчання.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта /Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Орієнтація освітньої програми	Професійні акценти – вчитель біології та основ здоров'я. Зорієнтована на вивчення біологічного та здоров'язбережувального циклу дисциплін.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка із предметної спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Ключові слова: вчитель біології, здоров'я людини, основи здоров'я, валеологія, здоров'язбережувальні технології, безпека життєдіяльності.
Особливості програми	Особливості програми полягають в тому, що вона передбачає впровадження новітніх технологій підготовки вчителів біології та основ здоров'я, формування вчителя із сучасним науковим світоглядом, який

	володіє новітніми інформаційними та педагогічними технологіями в навчальному та виховному процесі; використовує останні науково-технічні досягнення в галузях біології, педагогіки, психології, методики викладання в середній школі шляхом проходження безперервних практик та набуття знань на лабораторних заняттях та польових практиках. Передбачає участь у програмі академічної мобільності. Передбачає уміння здійснювати розробку оздоровчих систем, що відповідають заданим характеристикам (властивостям), і знання методів педагогічних та оздоровчих технологій.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Викладацька, навчально-виховна, науково-методична та організаційна діяльність у галузі середньої освіти та дотичних до неї сфер. Основна (базова) середня школа. Первинні посади: вчитель біології та основ здоров'я, педагог-організатор здоров'язбережувальної роботи у закладах середньої освіти.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою (другого) магістерського рівня вищої освіти. Набуття кваліфікацій за іншими спеціальностями та/або спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центричне, проблемно-орієнтоване навчання за принципом «навчаючись-досліджуємо», реалізація якого передбачає максимальний розвиток умінь та навичок шляхом впровадження практик та науково-дослідної роботи студентів, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають проблемний характер, використовують аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогію, діалектику, абстрагування, конкретизацію, системний, історичний та логічний підходи. Практичні заняття проводяться в малих групах, передбачають використання методів інформаційних та комунікаційних технологій. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здійснюється через використання електронних лекцій, методичних вказівок та завдань. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя. Можливість дистанційного навчання та зворотній зв'язок з здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою он лайн системи (Moodle та Google Classroom), месенджерів (Viber, Telegram тощо) або соціальних мереж (Facebook, Instagram та інші). Прямий відеозв'язок, проведення конференцій, лекцій і он лайн консультацій відбувається на платформі Google Meet. Дату, час початку прямого ефіру, запрошення або посилання на збережені відеоматеріали студенту повідомляється через e-mail.
Оцінювання	Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає: - продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок, які оприлюднюються заздалегідь; - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур. Система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: - поточний (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи); - підсумковий: усні та письмові іспити, заліки, захисти звітів з практик, курсових робіт, самоконтроль, Атестація: кваліфікаційний іспит з біології та методики викладання біології, педагогіки, історії педагогіки та психології; кваліфікаційний

	іспит із загальної теорії здоров'я та методики викладання основ здоров'я; кваліфікаційний іспит з викладання біології спеціальністю «Біологія та здоров'я людини».
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми в практичній професійній діяльності, що передбачає застосування концептуальних методів біології, психології, педагогіки, наук про здоров'я і формує широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для професійної діяльності в галузі загальної середньої освіти в рамках здоров'язбережувального освітнього простору.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК 03. Здатність засвоювати базові наукові знання в об'ємі, який достатній для формування природничо-наукового природоохоронного світогляду та здорового способу життя. ЗК 04. Здатність вчитися і використовувати в професійній діяльності останні досягнення біологічної науки та наук про здоров'я людини. ЗК 05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж всього життя. ЗК 06. Здатність працювати в команді. ЗК 07. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 08. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 12. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 01. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення й теорії біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів. СК 02. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду. СК 03. Здатність застосовувати валеологічні методи оцінки і моніторингу стану здоров'я людини, вміння складати харчовий раціон із урахуванням реальних можливостей і користі для здоров'я, обізнаність щодо методів визначення й збереження високої якості харчових продуктів. СК 04. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення завдань сучасної біології, здатність виконувати роботу з дотриманням правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту. СК 05. Здатність застосовувати основи сучасної педагогіки та психології в навчальному процесі в загальноосвітній школі, вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу у середній школі. СК 06. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем, розкривати сутність біологічних явищ,

	процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі. СК 07. Здатність розуміти принципи клітинної організації біологічних об'єктів, структур і функцій клітинних органел, синтез органічних сполук в клітинах, етапи енергетичного обміну. СК 08. Здатність розробляти здоров'язбережувальні програми, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення, реалізовувати відповідні вміння в освітньому процесі закладів середньої освіти. СК 09. Здатність розуміти й уміти пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації. СК 10. Здатність у процесі навчання та виховання учнів доводити й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства, розкривати сутність здорового способу життя і охорони здоров'я, застосовувати базові знання з медико-біологічних дисциплін для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини. СК 11. Здатність до аналізу механізмів збереження реалізації та передачі генетичної інформації в організмів. Базові уявлення про спадковість і мінливість, процеси зберігання, зміни, успадкування і реалізації спадкової інформації, сучасні досягнення генетики, мікро- і макроеволюції, основи еволюційної біології, основи сучасної біотехнології і генної інженерії. СК 12. Здатність до аналізу біорізноманіття, біологічні, екологічні, а також господарсько-корисні та небезпечні властивості рослин і тварин України, вплив на здоров'я екологічних факторів. СК 13. Здатність аналізувати будову і принципи функціонування біоорганічних молекул (вуглеводів, ліпідів, нуклеїнових кислот, протеїнів, низькомолекулярних біологічно активних речовин), механізми дії ферментів, загальні закономірності перетворень речовин та енергії в клітинах. СК 14. Здатність розуміння принципів структурної організації та функціонування фізіологічних систем організму людини, про механізми фізіологічних процесів та підтримання гомеостазу на організменному, клітинному і молекулярному рівнях та володіння основними фізіологічними методами аналізу й оцінки стану живих систем; базові уявлення про біологію індивідуального розвитку. СК 15. Здатність планувати та проводити простий експеримент як під керівництвом, так і самостійно, а також описувати, аналізувати та критично оцінювати експериментальні дані Сучасні уявлення про принципи структурної організації біологічних об'єктів на різних рівнях організації живої матерії, володіння експериментальними методами роботи з біологічними об'єктами в польових і лабораторних умовах.
	7. Програмні результати навчання
Програмні результати навчання	ПРН 01. Аналізувати й оцінювати кращі педагогічні досягнення в галузі методики викладання біології та основ здоров'я; здійснювати рефлексію формування власної методики викладання; розповсюджувати власний досвід викладання біології та основ здоров'я . ПРН 02. Удосконалювати методи викладання біології та здоров'язбережувальних технологій. Застосовувати новітні засоби й технології під час викладання біології та основ здоров'я людини. ПРН 03. Створювати творчу атмосферу під час уроку і стимулювати інтерес до біології та здорового способу життя. Здійснювати моніторинг досягнень учнів з предмету. ПРН 04. Проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками. ПРН 05. Володіти біологічною термінологією і номенклатурою, розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки.

ПРН 06. Володіти сучасною системою живих організмів та методологією систематики, теоретичні засади біогеографії.

ПРН 07. Використовувати основні закони й положення генетики, молекулярної біології, теорії еволюції. Характеризувати живі організми й системи різного рівня з використанням методів сучасної біології, володіти різними методами розв'язування задач з біології.

ПРН 08. Характеризувати стратегію сталого розвитку та розкривати сутність взаємозв'язків між довкіллям і людиною; знати основні принципи функціонування екосистем, оцінювати вплив екологічних факторів на здоров'я людини.

ПРН 09. Застосовувати у професійній діяльності теоретичні й методичні засади організації занять здоров'язбережувальної спрямованості в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

ПРН 10. Самостійно вимірювати антропометричні, фізіометричні й функціональні показники за допомогою апаратної та інструментальної діагностики, використовувати біоетичні принципи проведення валеологічних та біологічних експериментів.

ПРН 11. Розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи, окремих учнів.

ПРН 12. Використовувати базові знання природничих та суспільних наук в обсязі, необхідному для засвоєння біологічних дисциплін і основ здоров'я.

ПРН 13. Використовувати сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології і основ здоров'я в загальноосвітній школі, враховувати психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів.

ПРН 14. Самостійно організовувати процес навчання упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності, вміти спілкуватись в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією.

ПРН 15. Аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів, демонструвати та використовувати знання про основні закономірності формування, кількісної оцінки та стратегії збереження біологічного різноманіття, збільшення продуктивності й стійкості агроценозів та природних екосистем.

ПРН 16. Добирати міжпредметні зв'язки курсів біології та основ здоров'я в базовій середній школі з метою формування в учнів наукової компетентності, відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти.

ПРН 17. Використовувати наукові терміни державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, прийнятих у фаховому середовищі.

ПРН 18. Аналізувати структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні.

ПРН 19. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.

ПРН 20. Застосовувати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Характеристики кадрового забезпечення	Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти. Усі викладачі є штатними співробітниками ХНПУ імені Г.С. Сковороди, мають науковий ступінь та вчене звання. Усі викладачі раз на 5 років проходять підвищення кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторії та спеціалізовані навчальні лабораторії оснащені мультимедійним обладнанням; комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет. У навчальній та науковій роботі використовуються різноманітні колекції біологічних об'єктів, гербарії. На факультеті функціонує три музеї: зоологічний, анатомічний та ботанічний. Окремі заняття проводяться на базі ботанічного саду та оранжереї. Польові практики проводяться на базі спортивно-оздоровчого табору "Гайдари" та ботанічного саду й оранжереї. Здобувачі освіти забезпечуються гуртожитками. Функціонують спортивний зал, спортивні майданчики, різноманітні спортивні секції і культурні центри. Пункти харчування пропонують якісне меню.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	- офіційний сайт ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://hnpu.edu.ua/ - офіційний сайт природничого факультету: http://hnpu.edu.ua/uk/fac-prirodn - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle (http://lms.hnpu.edu.ua) - сайт наукових праць (http://nauka.hnpu.edu.ua); - електронна бібліотека (http://lib.hnpu.edu.ua); - навчально-методичні комплекси дисциплін; програми практик.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до Європейської кредитної системи і співвідносне із національною шкалою оцінювання, що уможливорює взаємозарахування кредитів між різними університетами країни.
Міжнародна кредитна мобільність	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди має укладені договори з університетами світу, зокрема у межах освітньої програми: Біологія та здоров'я людини здійснюється співпраця з впровадження міжнародної мобільності з Поморською академією (м. Слупськ, Польща). Здобувачі мають можливість пройти онлайн-курси на платформі Prometheus, Intela, IBM, Coursera; долучатися до програм Erasmus+, Fulbright Research and Development Program
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензійного обсягу спеціальності

**2. Структурно-логічна схема
2.1 Перелік освітніх компонент ОП**

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОК			
ОК 1.	Україна: історія і сучасні реалії	3	залік
ОК 2.	Політично-правові студії	3	залік
ОК 3.	Основи економічної теорії	3	залік
ОК 4.	Філософія	3	іспит
ОК 5.	Іноземна мова	4	іспит
ОК 6.	Безпека існування людини в навколишньому середовищі	3	залік
ОК 7.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК 8.	Педагогіка	12	іспит
ОК 9.	Психологія	4	іспит
ОК 10.	Неорганічна та органічна хімія	5	іспит
ОК 11.	Біохімія	3	іспит
ОК 12.	Молекулярна біологія з основами біотехнології	3	іспит
ОК 13.	Загальна екологія	4	іспит
ОК 14.	Загальна цитологія	3	іспит
ОК 15.	Гістологія з основами ембріології	4	залік
ОК 16.	Загальна теорія здоров'я	4	залік
ОК 17.	Ботаніка (морфологія і анатомія рослин)	5	залік/ іспит
ОК 18.	Ботаніка (систематика нижчих і вищих рослин)	5	залік/ іспит
ОК 19.	Зоологія безхребетних	5	залік/ іспит
ОК 20.	Зоологія хребетних	5	залік/ іспит
ОК 21.	Генетика з основами селекції	4	іспит
ОК 22.	Фізіологія людини і тварин	4	іспит
ОК 23.	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	3	залік
ОК 24.	Основи еволюційного вчення	4	іспит
ОК 25.	Здоров'язберезувальні педагогічні технології	3	залік
ОК 26.	Репродуктивне здоров'я та основи планування сім'ї	3	залік
ОК 27.	Анатомія людини	4	іспит
ОК 28.	Ґрунтознавство з основами геології і геохімії	3	іспит
ОК 29.	Мікробіологія з основами вірусології	4	іспит
ОК 30.	Методика навчання основ здоров'я	4	іспит
ОК 31.	Технології та методика навчання біології	5,5	залік/ іспит
ОК 32.	Основи наукових досліджень	3	іспит
ОК 33.	Основи раціонального харчування	3	залік
ОК 34.	Фізіологія рослин	4	іспит
ОК 35.	Методика організації науково-дослідної роботи школярів з біології	3	залік
ОК 36.	Безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах середньої освіти	3	залік
ОК 37.	Система органічного світу	4	залік
ОК 38.	Курсова робота з ботаніки та зоології	3	
ОК 39.	Курсова робота з методики викладання біології та основ здоров'я	3	
ОК 40.	Безперервна педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти	3	залік
ОК 41.	Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти	10,5'	залік
ОК 42.	Організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	6	залік

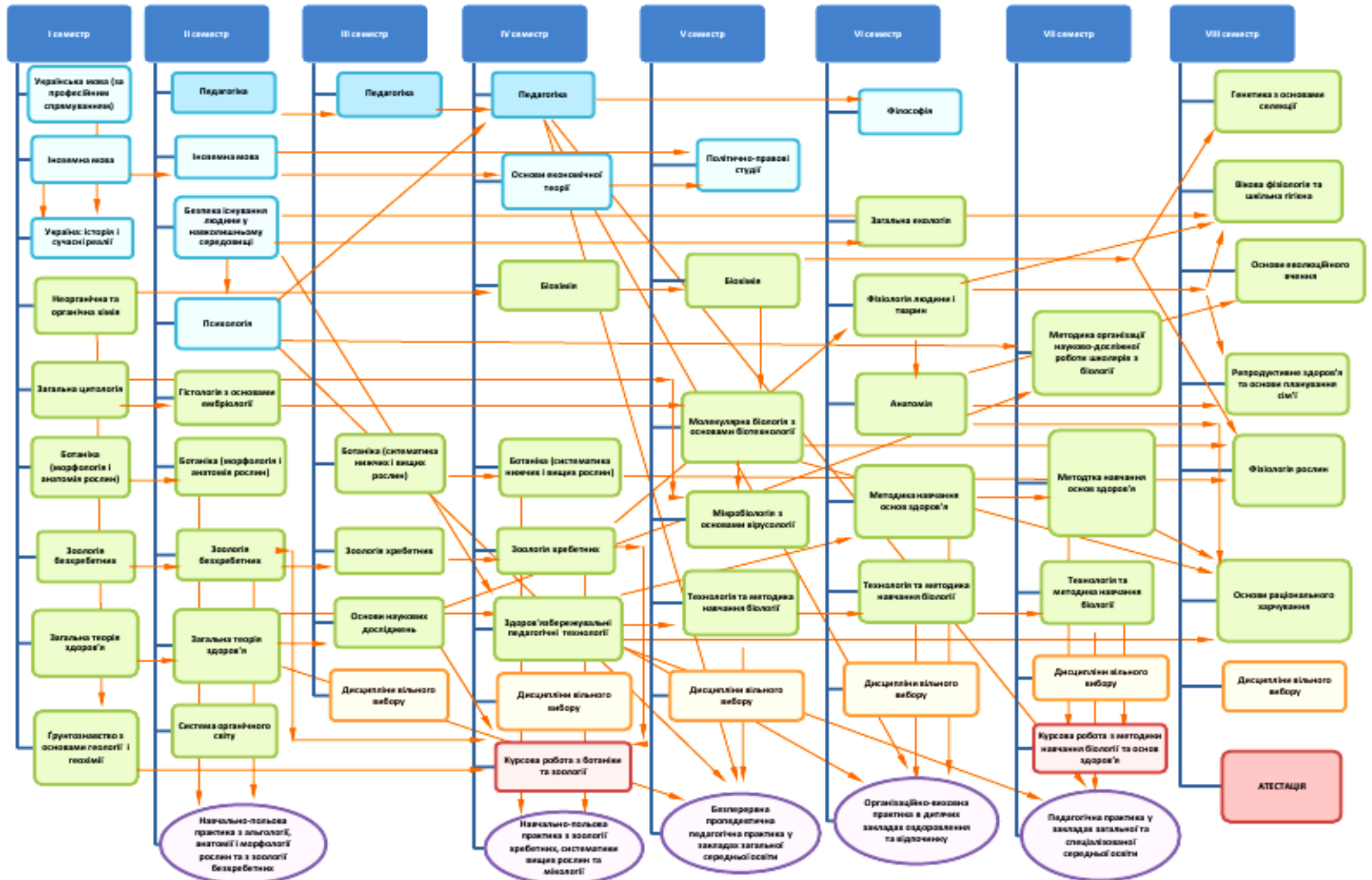
1	2	3	4
ОК 43.	Навчальна, навчально-польова практика з зоології безхребетних і систематики нижчих рослин	6	залік
ОК 44.	Навчальна, навчально-польова практика з зоології хребетних і систематики вищих рослин	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Вибіркові дисципліни ВД			
1	2	3	4
Загальний обсяг вибіркового компонент:		60	-
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Назва компонентів освітньої програми за семестрами

Код ОК	Назва компонентів освітньої програми	Кількість кредитів
<i>I семестр</i>		
ОК 1.	Україна: історія і сучасні реалії	3
ОК 5.	Іноземна мова	2
ОК 7.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
ОК 10.	Неорганічна та органічна хімія	5
ОК 14.	Загальна цитологія	3
ОК 17.	Ботаніка (морфологія і анатомія рослин)	2,5
ОК 19.	Зоологія безхребетних	2,5
ОК 28.	Ґрунтознавство з основами геології і геохімії	3
<i>II семестр</i>		
ОК 5.	Іноземна мова	3
ОК 6.	Безпека існування людини в навколишньому середовищі	3
ОК 8.	Педагогіка	2
ОК 9.	Психологія	4
ОК 15.	Гістологія з основами ембріології	4
ОК 16.	Загальна теорія здоров'я	4
ОК 17.	Ботаніка (морфологія і анатомія рослин)	2,5
ОК 19.	Зоологія безхребетних	2,5
ОК 37.	Система органічного світу	4
ОК 43.	Навчальна, навчально-польова практика з зоології безхребетних і систематики нижчих рослин	6
<i>III семестр</i>		
ОК 8.	Педагогіка	5
ОК 18.	Ботаніка (систематика нижчих і вищих рослин)	2,5
ОК 20.	Зоологія хребетних	2,5
ОК 32.	Основи наукових досліджень	3
<i>IV семестр</i>		
ОК 3.	Основи економічної теорії	3
ОК 8.	Педагогіка	4
ОК 11.	Біохімія	1
ОК 18.	Ботаніка (систематика нижчих і вищих рослин)	2,5
ОК 20.	Зоологія хребетних	2,5
ОК 25.	Здоров'язберезувальні педагогічні технології	3
ОК 27.	Анатомія людини	4
ОК 44.	Навчальна, навчально-польова практика з зоології хребетних і систематики вищих рослин	6
<i>V семестр</i>		
ОК 2.	Політично-правові студії	3
ОК 11.	Біохімія	2

ОК 12.	Молекулярна біологія з основами біотехнології	3
ОК 29.	Мікробіологія з основами вірусології	4
ОК 31.	Технології та методика навчання біології	1,5
ОК 36.	Безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах середньої освіти	3
ОК 38.	Курсова робота з ботаніки та зоології	5
<i>VI семестр</i>		
ОК 4.	Філософія	3
ОК 13.	Загальна екологія	4
ОК 22.	Фізіологія людини і тварин	4
ОК 30.	Методика навчання основ здоров'я	3
ОК 31.	Технології та методика навчання біології	3
ОК 35.	Методика організації науково-дослідної роботи школярів з біології	3
ОК 42.	Організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	6
<i>VII семестр</i>		
ОК 30.	Методика навчання основ здоров'я	1
ОК 31.	Технології та методика навчання біології	1
ОК 39.	Курсова робота з методики викладання біології та основ здоров'я	7
ОК 41.	Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти	10,5
<i>VIII семестр</i>		
ОК 21.	Генетика з основами селекції	4
ОК 23.	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	3
ОК 24.	Основи еволюційного вчення	4
ОК 26.	Репродуктивне здоров'я та основи планування сім'ї	3
ОК 33.	Основи раціонального харчування	3
ОК 34.	Фізіологія рослин	4
	Атестація	

2.2. Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація освітньої програми «**Біологія та валеологія в закладах освіти**» зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться відповідно до «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» і передбачає складання кваліфікаційного іспиту з педагогіки та психології; кваліфікаційного іспиту з біології та методики навчання біології; кваліфікаційного іспиту із основ здоров'я та методики навчання основ здоров'я.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+	+	+		+									
ЗК2	+	+		+											
ЗК3						+							+	+	+
ЗК4											+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6								+	+						
ЗК7	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8					+										
ЗК9								+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10								+	+						
ЗК11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК12															
СК 1															
СК 2								+	+						
СК 3															
СК 4						+				+	+	+			
СК 5								+	+						
СК 6											+	+	+		
СК 7											+	+			
СК 8															
СК 9											+	+	+	+	+
СК 10						+									
СК 11												+			
СК 12													+		
СК 13										+	+	+		+	
СК 14											+	+		+	+
СК 15												+		+	+

ІК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; СК – Спеціальні компетентності; ОК – Обов’язкові компоненти

	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1															
ЗК2															+
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6									+						+
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8															
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10															+
ЗК11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК12															+
СК 1															+
СК 2															+
СК 3	+									+	+				
СК 4															
СК 5							+	+							
СК 6						+			+						
СК 7						+			+						
СК 8	+									+	+				+
СК 9		+	+	+	+							+		+	
СК 10	+					+	+	+		+	+				+
СК 11						+			+		+			+	
СК 12			+	+	+								+		
СК 13						+									
СК 14							+	+							
СК 15														+	

IK – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; СК – Спеціальні компетентності; ОК – Обов’язкові компоненти.

	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1														
ЗК2	+	+												
ЗК3		+	+	+										
ЗК4		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6	+									+	+	+		
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8		+					+							
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10	+													
ЗК11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК12	+					+		+	+	+	+	+	+	+
СК 1	+				+					+	+	+		
СК 2	+				+					+	+	+		
СК 3			+											
СК 4														
СК 5														
СК 6							+							
СК 7														
СК 8			+											
СК 9	+						+							
СК 10			+											
СК 11														
СК 12							+							
СК 13														
СК 14														
СК 15		+		+	+								+	+

IK – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; СК – Спеціальні компетентності; ОК – Обов’язкові компоненти.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідними компонентами освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ПРН 1								+	+						
ПРН 2								+	+						
ПРН 3								+	+						
ПРН 4						+		+	+						
ПРН 5											+	+	+	+	+
ПРН 6															
ПРН 7												+	+	+	
ПРН 8		+	+			+							+		
ПРН 9															
ПРН 10															
ПРН 11								+	+						
ПРН 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 13								+	+						
ПРН 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15											+	+	+	+	+
ПРН 16										+	+	+	+	+	+
ПРН 17										+	+	+	+	+	+
ПРН 18												+			
ПРН 19											+	+			
ПРН 20											+	+		+	

ОК – Обов’язкові компоненти; ПРН – Програмні результати навчання

	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30
ПРН 1										+					+
ПРН 2										+					+
ПРН 3	+									+					+
ПРН 4										+					+
ПРН 5		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	
ПРН 6		+	+	+	+									+	
ПРН 7						+			+						
ПРН 8	+									+	+				+
ПРН 9															
ПРН 10							+	+		+					
ПРН 11															+
ПРН 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 13															+
ПРН 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 16										+					+
ПРН 17	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 18														+	
ПРН 19		+	+	+	+		+	+				+		+	
ПРН 20						+			+					+	

ОК – Обов’язкові компоненти; ПРН – Програмні результати навчання

	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44
ПРН 1	+				+					+	+	+		
ПРН 2	+									+	+	+		
ПРН 3	+				+					+	+			
ПРН 4	+									+	+	+		
ПРН 5		+		+	+		+	+					+	+
ПРН 6							+							
ПРН 7		+			+		+							
ПРН 8														
ПРН 9										+	+	+		
ПРН 10		+												
ПРН 11	+				+						+	+		
ПРН 12		+	+	+	+		+	+	+					
ПРН 13	+									+	+	+		
ПРН 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15		+		+	+	+	+	+	+					
ПРН 16	+				+					+	+	+		
ПРН 17		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 18														
ПРН 19				+										
ПРН 20														

ОК – Обов’язкові компоненти; ПРН – Програмні результати навчання.